

Pohled veřejnosti na otázky třídění (anketa časopisu Urgentní medicína 2005)

Jana Šeblová

Územní středisko záchranné služby
Středočeského kraje

Pohled veřejnosti na mimořádné události a možnosti zdravotníků

Etika v urgentní medicíně a medicíně katastrof

- medicínská etika: péče o umírající
- postoje k euthanasii
- postoje k transplantacím
- urgentní medicína: specifické aspekty rozhodování v časově naléhavých situacích
- míra autonomie pacienta
- resuscitace v terénu bez znalostí postojů rodiny a pacienta
- medicína katastrof versus omezené zdroje personální / technické

Odborné přístupy medicíny katastrof versus výsledný dojem

- připravenost a informovanost veřejnosti v otázkách postupů při mimořádných událostech ???
- znalosti principu třídění ???
- postoje veřejnosti ???
- vytváření obrazu prostřednictvím médií – odborné znalosti a objektivita novinářů???

Anketa časopisu Urgentní medicína

1. Víte o tom, že lékaři při hromadných neštěstích a katastrofách raněné třídí do kategorií podle závažnosti? Jinými slovy – všichni nemají stejnou šanci, přednostně se ošetřují závažně poranění, ale se šancí přežít.
2. Co si o tomto faktu myslíte a jaké to ve Vás osobně vyvolává pocity?
3. Jak byste reagoval, kdybyste se se svými blízkými ocitl v situaci s hromadným výskytem postižených a postup třídění by byl uplatňován i na členy Vaší rodiny?

Respondenti ankety a jejich odpovědi

- 17 respondentů
- 4 studenti (ve věku 15 až 20 let – víceletá gymnázia a VOŠ)
- 2 zdravotní sestry
- 2 učitelé středních škol
- 3 psychologové
- 2 lékaři (obory: psychiatrie, praktické lékařství)
- dopravní pilot, starosta, tajemnice městského úřadu, 1 pracovník MZ ČR
- nikdo z oslovených nepracoval na záchranné službě

Odpoředi na anketu: 1. otázka

- Víte o tom, že lékaři při hromadných neštěstích a katastrofách raněné třídí do kategorií podle závažnosti? Jinými slovy – všichni nemají stejnou šanci, přednostně se ošetřují závažně poranění, ale se šancí přežit.
- dala se použít odpověď ano / ne
- 15 osob „ano, vím“
- „ne, ale tušil/a jsem to“
- „tušila jsem, že nějaká kritéria asi budou“

Odповědi na anketu: 2. otázka

1. Co si o tomto faktu myslíte a jaké to ve Vás osobně vyvolává pocity?
  - postoje k faktu třídění a emocí s tím spojené
  - dospělí respondenti: ve většině případů rozumové pochopení faktu, ale zároveň nejistotu ohledně pocitů
  - generace studentů: přímočará a realistická stanoviska (otázka míry životních zkušeností a „černobílého“ vidění světa?)

Odповědi na anketu: 2. otázka

- *„Lékaři se dostávají do emocionálně složité situace. Mně osobně je to velmi nepříjemné, ačkoliv to chápu jako logické a správné řešení situace.“*
- *„Toto třídění mi přijde logické. Lidé asi nebudou mít stejnou šanci, to je přirozená věc. Možná to zní tvrdě, ale lepší řešení asi zatím není.“*
- *„Přednostně by se měli ošetřit ti, kteří mají šanci přežít, takže s tím souhlasím.“*

Odovědi na anketu: 2. otázka

- úvahy o roli a zodpovědnosti zasahujících – celkem v 7 odpovědích:
- *„Jediné co vím, je, že bych nechtěla být v kůži záchranáře, který čelí zodpovědnosti správného a rychlého třídění za často nepřehledných podmínek. Úzkost cítím za ně, jinak ne.“*
- *.....“z druhé strany samozřejmě záleží též na kvalitě, profesionalitě a etice lékaře, aby posuzování bylo skutečně profesionální“.*

Odpoř�edi na anketu: 2. otřazka

- *„Dovedu si pŕedstavit, ŕe je nutné ošetřit nejdřívě ty, kteří mají šanci pŕeŕžit. Zřaroveň si ale kladu v duchu otřazku, zda mohou lékaři ve chvatu a možná i chaosu, který na takovém místě vlřadne, odpovědně posoudit, kdo má šanci pŕeŕžit, jestli nemohou něco pŕehlednout nebo ne úplně sprřavně diagnostikovat.“*

Odповědi na anketu: 2. otázka

- umírající a jejich potřeby: ve 2 odpovědích:
- *„V pozici umírajícího bych chtěla, aby byl někdo se mnou – ale od záchranáře to neočekávám.“*
- máme my sami vyřešený přístup k umírajícím (kromě diagnostiky a označení černou barvou) ?

Odpoředi na anketu: 3. otázka

- Jak byste reagoval, kdybyste se se svými blízkými ocitl v situaci s hromadným výskytem postižených a postup třídění by byl uplatňován i na členy Vaší rodiny?
- postoje shodné: v případě postižení blízkých osob by se každý snažil starat především o ně
- *„Snažil bych se udělat všechno pro to, aby moje rodina byla ošetřena přednostně, v tuhle chvíli bych se choval jako sobec.“*

Odpoředi na anketu: 3. otázka

- *„Opravdu nevíím, jak bych reagoval, osobně si myslím, že by člověk šel pomáhat spíš svým blízkým než se řídit pravidly pro třídění raněných.“*
- *“Ted’ si říkám, že bych respektoval uvedenou zásadu a asi bych se snažil alespoň nějak pomoci těm „vyřazeným“. Nicméně dobře víím, že v těchto mimořádných situacích se lidé často chovají zcela jinak, než by i sami od sebe očekávali, takže požadovaná stručná odpověď vlastně je: Těžko říci.“*

Děkuji Vám za pozornost!

